

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. vasario 27 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski, Antano Simiškio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. vasario 15 d. paduotu kreditorės UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. sausio 12 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. sausio 12 d. nutartimi panaikino Panevėžio apygardos teismo 2022 m. gruodžio 8 d. nutartį ir klausimą išsprendė iš esmės: nutarė panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos 2018 m. kovo 1 d. sprendimo Nr. (23.31-08)-319-395 pagrindu Sutarčių ir teisių suvaržymų registre įregistruotą 2018 m. kovo 1 d. priverstinį įkeitimą Nr. 20620180031089; taip pat likviduojamos dėl bankroto UAB „Nodama“ bankroto byloje išbraukti kreditorę Valstybinę mokesčių inspekciją iš kreditorių sąrašo užtikrintų įkeitimų bei patvirtinti jos antros eilės 74 972,56 Eur finansinį reikalavimą.

Kasaciniu skundu kreditorė UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. sausio 12 d. nutartį ir palikti galioti Panevėžio apygardos teismo 2022 m. gruodžio 8 d. nutartį.

Kreditorės kasacinis skundas grindžiamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kreditorės paduotas kasacinis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:

1. Juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 96 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad įkaito turėtojo reikalavimai tenkinami iš įkeisto turto. Kitų kreditorių reikalavimai tenkinami tokia eile: 1) pirmąja eile tenkinami šių kreditorių reikalavimai: a) kreditorių, suteikusių įkeitimą ir (ar) hipoteką neužtikrintą naują ir (ar) tarpinį finansavimą, reikalavimai, kilę juridiniam asmeniui negrąžinus paskolų sutartyse nustatytais terminais ir t. t. JANĮ 96 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad bankroto administravimo išlaidos tenkinamos iš įkeisto turto tik iš lėšų likučio pardavus įkeistą turtą, kuris lieka patenkinus įkaito turėtojo reikalavimus. Pagal [CK 4.170 straipsnio](#) 3 dalį hipoteka suteikia šios daiktinės teisės turėtojui teisę patenkinti hipoteką užtikrintą reikalavimą iš hipotekos objekto vertės pirmiau už kitus skolininko kreditorius. Skundžiama nutartimi iš esmės pažeista įkaito turėtojo teisė užtikrinti savo reikalavimų tenkinimą įkeistu turtu.
2. [CK 4.175](#) ir [4.178](#) straipsnių normų sisteminė analizė lemia išvadą, kad teismas savo sprendimu turi teisę nustatyti priverstinę skolininko nekilnojamojo daikto hipoteką, tik esant šių sąlygų visumai: 1) turi egzistuoti teismo sprendimu patenkintas reikalavimas dėl pinigų išieškojimo; 2) turi būti pateiktas teismui kreditoriaus prašymas dėl priverstinės hipotekos nustatymo (išskyrus išimtinis įstatymo numatytus atvejus, kai teismas turi teisę nustatyti priverstinę hipoteką *ex officio* (pagal pareigas) (pvz., [CK 3.197 straipsnis](#)); 3) turi egzistuoti [CK](#) įtvirtintas priverstinės hipotekos nustatymo atvejis (pvz., [CK 3.197 straipsnis](#), 5.71 straipsnis); 4) nekilnojamasis daiktas, į kurį siekiama nustatyti priverstinę hipoteką, turi priklausyti skolininkui nuosavybės teise. Tik esant šių sąlygų visumai, teismo sprendimu gali būti nustatoma priverstinė hipoteka.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Grąžinti kreditori UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ (j. a. k. 126216166) už kasacinį skundą 54 Eur (penkiasdešimt keturis eurus) žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. vasario 15 d. AB Swedbank mokėjimo nurodymu Nr. 375.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas